

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

№ 8 (485)

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

- *Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангийн тухай*
- *Эх, хүүхдэд тэтгэмж олгох, хүүхэд, эх, гэр бүлд мөнгөн тусламж үзүүлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай*

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

- *Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчийн албан тушаалын цалингийн хэмжээг тогтоох тухай*
- *"Монгол Улсын эрчим хүчний нэгдсэн систем" хөтөлбөр шинэчлэн батлах тухай*

Улсын Их Хурлын Тамгын газар

Улаанбаатар хот

2007 он

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ
Долоо хоног тутмын

Улаанбаатар хот

2007 оны хоёрдугаар сарын 21

№8 (485)

Гарчиг

Нэг. МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

124.	Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангийн тухай	182
125.	Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	184
126.	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	184
127.	Эх, хүүхдэд тэтгэмж олгох, хүүхэд, эх, гэр бүлд мөнгөн тусламж үзүүлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	185

Хоёр. МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

128.	Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчийн албан тушаалын цалингийн хэмжээг тогтоох тухай	Дугаар 06	185
129.	Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчид зэрэг дэв, нэмэгдэл олгох журам батлах тухай	Дугаар 07	186
130.	Тогтоолын хавсралтад нэмэлт оруулах тухай	Дугаар 08	188
131.	"Монгол Улсын эрчим хүчний нэгдсэн систем" хөтөлбөр шинэчлэн батлах тухай	Дугаар 10	188
132.	Нөхөн олговорын доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Дугаар 20	192
133.	Мөнгөн тусламжийн хэмжээг тогтоох тухай	Дугаар 21	192
134.	Төрийн өндөр албан тушаалтан болон түүнтэй адилтгах албан тушаалтны албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Дугаар 23	192
135.	Зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Дугаар 24	193
136.	Шүүгчийн болон прокурорын албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Дугаар 25	193
137.	Засгийн газрын үнэт цаас гаргахыг зөвшөөрөх тухай	Дугаар 26	194
138.	Тодорхой ордыг стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордод хамааруулах тухай	Дугаар 27	194
139.	Улсын Их Хурлын 2007 оны хаврын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын тухай	Дугаар 28	198

Гурав. МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

140.	Хог хаягдлын норматив тогтоох, төлбөр тооцох аргачлал батлах тухай	Дугаар 18	199
------	--	-----------	-----

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 02 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

МОНГОЛ УЛСЫГ ХӨГЖҮҮЛЭХ САНГИЙН ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ

Нийтлэг үндэслэл

1 дүгээр зүйл. Хуулийн зорилт

1.1. Энэ хуулийн зорилт нь Монгол Улсыг хөгжүүлэх санг бүрдүүлэх, зарцуулах, гүйцэтгэлийг нь тайлагнах, хяналт тавихтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл. Хууль тогтоомж

2.1. Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангийн тухай хууль тогтоомж нь Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай¹, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн тухай², энэ хууль болон эдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ

Монгол Улсыг хөгжүүлэх санг бүрдүүлэх эх үүсвэр, зориулалт

3 дугаар зүйл. Монгол Улсыг хөгжүүлэх сан, түүнийг бүрдүүлэх эх үүсвэр

3.1. Энэ хуулийн 3.2-т заасан эх үүсвэрээс бүрдэж, мөн хуулийн 6.1-д заасан зориулалтаар зарцуулагдах, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлогоос тусгаарлан төвлөрүүлсэн орлогыг Монгол Улсыг хөгжүүлэх сан /цаашид "Сан" гэх/ гэнэ.

3.2. Сан дараахь эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

3.2.1. зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татварын орлого;

3.2.2. Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн тухай хуулийн 11.4-т заасан улсын төсвийн ашиг;

3.2.3. Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн тухай хуулийн 11.4-т заасан эрсдэлийн сангийн зарцуулагдаагүй хөрөнгө;

3.2.4. Сангийн хөрөнгийн үлдэгдэлд төлсөн хүүгийн орлого;

3.2.5. бусад орлого.

4 дүгээр зүйл. Сангийн хөрөнгийн байршил

4.1. Сангийн хөрөнгийг Монголбанк дахь тусгай дансанд байршуулна.

4.2. Энэ хуулийн 4.1-д заасан данс дахь хөрөнгийн үлдэгдэлд хүү төлнө.

4.3. Энэ хуулийн 4.2-т заасан хүүгийн хэмжээг Засгийн газраас Монголбанктэй байгуулсан гэрээгээр тодорхойлно.

5 дугаар зүйл. Санд орлого төвлөрүүлэх

5.1. Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татварын тухай³ хуульд заасан албан татвар төлөгч хувь хүн, хуулийн этгээдийн төсөвт төлсөн албан татварыг ажлын гурван өдөрт багтаан энэ хуулийн 4.1-д заасан дансанд шилжүүлнэ.

5.2. Энэ хуулийн 3.2.2, 3.2.3-т заасан хөрөнгийг санхүүгийн жил дуусгавар болмоц улсын төсвийн данснаас энэ хуулийн 4.1-д заасан дансанд шилжүүлнэ.

6 дугаар зүйл. Сангийн хөрөнгийн зарцуулалт, хуваарилалт

6.1. Сангийн хөрөнгийг дор дурдсан зориулалтаар зарцуулна.

6.1.1. давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас үүссэн төсвийн орлогын дутагдлыг нөхөх;

6.1.2. улсын эдийн засгийн чадавхийг дээшлүүлэх, жижиг, дунд бизнес /аж ахуйн үйл ажиллагаа/-ийг дэмжихэд чиглэсэн хөрөнгө оруулалт;

6.1.3. хүүхэд, гэр бүлийг дэмжих.

¹ Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хууль. -"Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 2002 оны 28 дугаарт нийтлэгдсэн.

² Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн тухай хууль. -"Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 2002 оны 44 дугаарт нийтлэгдсэн.

³ Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татварын тухай хууль. -"Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 2006 оны 20 дугаарт нийтлэгдсэн.

6.2 Улс орныг бүхэлд нь хамарсан гамшиг тохиолдсон, эсхүл зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татварын тухай хуульд заасан ашигт малтмалын дэлхийн зах зээл дэх үнэ огцом буурснаас улсын төсвийн орлого буурч, Засгийн газар бүх нөөцөө дайчилсны дараа төсвийн орлогын дутагдал нөхөгдөөгүй тохиолдолд энэ хуулийн 6.1.1-д заасан төсвийн орлогын дутагдлыг нөхнө.

6.3 Энэ хуулийн 3.2-т заасан Сангийн хөрөнгийг дараахь байдлаар хуваарилна:

6.3.1 энэ хуулийн 3.2.1, 3.2.5-д заасан орлогыг мөн хуулийн 6.1-д заасан арга хэмжээ тус бүрт гуравны нэгээр;

6.3.2 энэ хуулийн 3.2.2-т заасан ашгийг мөн хуулийн 6.1.2-т заасан арга хэмжээнд;

6.3.3 энэ хуулийн 3.2.3-т заасан хөрөнгийг мөн хуулийн 6.1.1-д заасан арга хэмжээнд;

6.3.4 энэ хуулийн 3.2.4-т заасан орлогыг мөн хуулийн 6.1-д заасан арга хэмжээ тус бүрт хүү бодогдсон хөрөнгийн харьцаагаар.

6.4 Энэ хуулийн 6.2-т заасан нөхцөл байдал үүссэн тохиолдолд Засгийн газар Сангаас хөрөнгө зарцуулах тухай санал боловсруулж холбогдох тооцоо, судалгааны хамт Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлж шийдвэрлүүлнэ.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ

Сангийн төсвийн төслийг боловсруулах, өргөн мэдүүлэх, батлах

7 дугаар зүйл. Сангийн төсвийн төслийг боловсруулах, өргөн мэдүүлэх

7.1 Төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага Сангийн төсвийн төслийг Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай болон Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн тухай хуульд нийцүүлэн боловсруулж тухайн жилийн улсын төсвийн төслийн хамт Засгийн газарт мэдүүлнэ.

7.2 Засгийн газар энэ хуулийн 7.1-д заасан Сангийн төсвийн төслийг улсын төсвийн төслийн хамт Улсын Их Хуралд 10 дугаар сарын 01-ний дотор өргөн мэдүүлнэ.

8 дугаар зүйл. Сангийн төсвийг батлах

8.1 Улсын Их Хурал Сангийн төсвийг дараахь үзүүлэлтээр батална:

8.1.1 Санд төвлөрүүлэх орлогыг хуульд заасан эх үүсвэрийнх нь төрлөөр;

8.1.2 Сангаас зарцуулах хөрөнгийн хэмжээг хуульд заасан зориулалт, хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээ бүрээр.

8.2 Энэ хуулийн 6.1.3-т заасан зориулалтаар зарцуулагдах, 0-18 хүртэлх насны хүүхэд бүрт олгох мөнгөний хэмжээг зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татварын орлогоос хамааруулж Улсын Их Хурал жил бүр тогтоох бөгөөд түүнийг улирал тутам олгоно.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ

Сангийн төсвийг захиран зарцуулах, гүйцэтгэлийг нь тайлагнах, хяналт тавих

9 дүгээр зүйл. Сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах шийдвэр гаргах

9.1 Төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн энэ хуулийн 8.1.2, 8.2-т заасныг үндэслэн Сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах шийдвэр гаргана.

10 дугаар зүйл. Сангийн хөрөнгийн тайлан, түүнд аудитын дүгнэлт гаргах, Улсын Их Хуралд тайлагнах

10.1 Төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага Сангийн орлогын бүрдүүлэлт, зарцуулалт, үр дүнгийн тайланг улсын төсвийн гүйцэтгэлийн болон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг болгон гаргаж Засгийн газарт мэдүүлж хэлэлцүүлнэ.

10.2 Засгийн газар Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хуулийн 37.4-т заасны дагуу энэ хуулийн 10.1-д заасан тайланг Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлнэ.

10.3 Сангийн орлогын бүрдүүлэлт, зарцуулалт, үр дүнгийн тайланд Төрийн аудитын төв байгууллага аудит хийж, дүгнэлт гаргана.

10.4 Энэ хуулийн 10.1-д заасан тайлан, 10.3-т заасан аудитын дүгнэлтийг Улсын Их Хурлаар хэлэлцэж улсын төсвийн гүйцэтгэлийг баталснаас хойш 20 хоногийн дотор өдөр тутмын хэвлэлд нийтэлж нийтэд мэдээлнэ.

11 дүгээр зүйл. Сангийн хөрөнгийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтад хяналт тавих

11.1.Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлд заасан журмын дагуу Сангийн хөрөнгийн зарцуулалтад хяналт, шалгалт хийнэ.

11.2.Сангийн хөрөнгийн зарцуулалтын явцад төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хяналт тавина.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ

Бусад

12 дугаар зүйл. Хууль хүчин төгөлдөр болох

12.1.Энэ хуулийг 2007 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУСГАЙ САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 6.2 дахь хэсэгт "Монгол Улсыг хөгжүүлэх сан." гэсэн 6.2.5 дахь заалт нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл. Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 4.1 дэх хэсгийн "Нийгмийн даатгалын сан" гэсний өмнө "Монгол Улсыг хөгжүүлэх сан," гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 26.6 дахь хэсгийн "5.4.9-д заасан тусгай сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах журмыг Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр Улсын Их Хурал," 29.1.2 дахь заалтын "5.4.9", 30.5, 31.3,

31.5 дахь хэсгийн "сан, Монгол Улсыг хөгжүүлэх" гэснийг тус тус хассугай.

4 дүгээр зүйл. Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 6.3.2 дахь заалт, 9 дүгээр зүйлийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

5 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2007 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс буюу Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангийн тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ХӨРӨНГӨӨР БАРАА, АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХУДАЛДАН АВАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд дараахь агуулгатай хэсэг, заалт нэмсүгэй.

1/ 8.10 дахь хэсэг:

" 8.10.Зураг төсөл, барилга үгсралт, тохируулгын ажлыг энэ хуулийн 5.1.16-д заасан журмаар түлхүүр гардуулах гэрээгээр гүйцэтгүүлэхээр бүхэлд нь тендер зарлаж болно."

2/ 28 дугаар зүйлийн 16 дахь хэсэг:

"28.16 Тендер үнлэгэ аргачлал, зааврыг төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална."

3/ 34 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 6 дахь заалт:

"34.1.6. улсын төсвийн хөрөнгөөр барьж байгуулах авто зам, эрчим хүчний төслийн хөрөнгө оруулалтын хэмжээ нь тухайн чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг дотоодын нийт аж ахуйн нэгжүүдийн хүчин чадалтай тэнцүү буюу түүнээс хэтэрсэн тохиолдолд Засгийн газар жишиг үнийг үндэслэн гүйцэтгэгчдийг шууд сонгох шаардлагатай гэж үзсэн бол."

4/ 34 дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэг:

"34.4.Энэ хуулийн 34.1.6-д заасан гүйцэтгэгчдийг нь шууд сонгох төслийн жагсаалтыг Засгийн газар батална."

5/47 дугаар зүйлийн 8 дахь хэсэг:

"47.8. Үнэлгээний хорооны зохион байгуулалт, үйл ажиллагааг төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан журмаар зохицуулна."

6/53 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг:

"53.6. Энэ зүйлд заасны дагуу зөвшөөрөл олгоход баримтлах журмыг төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална."

7/ 56 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг:

"56.3. Төндөр шалгаруулалттай холбогдох гомдлыг хүлээн авсан шүүх энэ хуулийн 55.4.1 - 55.4.3-т зааснаас бусад тохиолдолд төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас гаргасан шийдвэрийг гүдгэлзүүлэхийг хориглоно."

2 дугаар зүйл. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 45.2.1-д "Улсын Их Хуралд ажлаа тайлагнадаг байгууллага," гэсний дараа "Үндсэн хуулийн цэц," гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 5.1.21-ийг "гадаадын этгээд" гэж энэхүү хуульд заасан журмын дагуу худалдан авах үйл ажиллагаанд оролцохыг сонирхож байгаа гадаад улсын болон олон улсын байгууллага, гадаадын иргэн, хуулийн этгээд, харьяалалгүй хүнийг хэлнэ" гэж өөрчлөн найруулсугай.

4 дүгээр зүйл. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 8.3-ын "25-аас дээш хувиар" гэснийг "10- аас дээш хувиар" гэж; 9.2-ын "1,000,000,001" гэснийг "10,000,000,001 гэж, 16.1.1-ийн "ажилтны" гэснийг "ажилтан, ажилчдын" гэж, 45.2.2-ын "50" гэснийг "200", "150" гэснийг "500", 45.2.3-ын "20-50" гэснийг "100-200", "50-150" гэснийг "150-500", 45.3.1-ийн "5" гэснийг "50", "15" гэснийг "150", 45.3.2-ын "5" гэснийг "50", "15" гэснийг "150" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 14.2 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар хот

**ЭХ, ХҮҮХДЭД ТЭТГЭМЖ ОЛГОХ, ХҮҮХЭД,
ЭХ, ГЭР БҮЛД МӨНГӨН ТУСЛАМЖ
ҮЗҮҮЛЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Эх, хүүхдэд тэтгэмж олгох, хүүхэд, эх, гэр бүлд мөнгөн тусламж үзүүлэх тухай хуулийн 3 дугаар зүйлд "3.1.4. "залуу гэр бүл" гэж нөхөр, эхнэрийн аль аль нь 35 хүртэлх насны гэрлэгчдийг," гэсэн заалт нэмсүгэй.

хуулийн 4.2-ын "3.1.3" гэсний дараа "3.1.4" гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2007 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

2 дугаар зүйл. Эх, хүүхдэд тэтгэмж олгох, хүүхэд, эх, гэр бүлд мөнгөн тусламж үзүүлэх тухай

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 01 дүгээр сарын 31-ний өдөр

Дугаар 06

Улаанбаатар хот

Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчийн албан тушаалын цалингийн хэмжээг тогтоох тухай

Авлигын эсрэг хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.6 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

2.Энэ тогтоолыг 2007 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

1. Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчийн албан тушаалын цалингийн хэмжээг хавсралтаар баталсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Ц.НЯМДОРЖ

Монгол Улсын Их Хурлын 2007 оны
06 дугаар тогтоолын хавсралт

**Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчийн
албан тушаалын цалингийн хэмжээ**

№	Албан тушаал	Албан тушаалын сарын цалин (тогроогоор)
1.	Авлигатай тэмцэх газрын дарга	474550
2.	Авлигатай тэмцэх газрын дэд дарга	439600
3.	Хэлтсийн дарга	420000
4.	Албаны дарга	396000
5.	Ахлах ажилтан	360000
6.	Ажилтан	324000

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 01 дүгээр
сарын 31-ний өдөр

Дугаар 07

Улаанбаатар
хот

**Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчид
зэрэг дэв, нэмэгдэл олгох журам
батлах тухай**

Авлигын эсрэг хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.3, 29 дүгээр зүйлийн 29.6 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. "Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчид зэрэг дэв, нэмэгдэл олгох журам"-ыг хавсралтаар баталсугай.

2. Энэ тогтоолыг 2007 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Ц.НЯМДОРЖ

Монгол Улсын Их Хурлын 2007 оны
07 дугаар тогтоолын хавсралт

**Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчид
зэрэг дэв, нэмэгдэл олгох журам**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Төрийн албаны тухай болон Авлигын эсрэг хуульд заасны дагуу Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчид зэрэг дэв олгох, албан ажлын онцгой нөхцөлийн, төрийн алба хаасан хугацааны, зэрэг дэвийн, эрдмийн зэргийн нэмэгдэл олгоход энэхүү журмыг баримтална.

1.2. Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагч нь тэргүүн комиссар, эрхэлсэн комиссар, ахлах комиссар, комиссар, дэд комиссар зэрэг дэвтэй байна.

1.3. Зэрэг дэв олгосон албан хаагчид энэ журамд заасан зэрэг дэвийн нэмэгдэл олгоно.

**Хоёр. Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчид
зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох**

2.1. Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчид албан тушаалын ангилал, төрийн албанд ажилласан нийт хугацаа, мэргэжлийн түвшин, ажил хэргийн чадвар, ёс зүйн хэм хэмжээг сахиж байгаа байдлыг харгалзан дор дурдсанаар зэрэг дэв олгоно:

Зэрэг дэв	Албан тушаал	Төрийн албанд ажилласан нийт хугацаа /жилээр/
Тэргүүн комиссар	Авилгалтай тэмцэх газрын дарга	10 жилээс доошгүй
Эрхэлсэн комиссар	Дэд дарга, хэлтсийн дарга	8 жилээс доошгүй
Ахлах комиссар	Албаны дарга, хэлтсийн ахлах ажилтан	5 жилээс доошгүй
Комиссар	Хэлтэс, албаны ажилтан	3 жилээс доошгүй
Дэд комиссар	Хэлтэс, албаны туслах ажилтан	1 жилээс доошгүй

2.2. Тэргүүн комиссар зэрэг дэвийг Авлигатай тэмцэх газрын санал болгосноор Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, бусад зэрэг дэвийг Авлигатай тэмцэх газрын дарга олгоно.

2.3. Төрийн албанд ажилласан нийт хугацаанд төрийн бүх төрлийн албан тушаалд ажилласан хугацааг оруулж тооцно.

2.4. Зэрэг дэвийг албан тушаалд томилогдсоноос хойш 45 хоногийн дотор олгоно.

2.5. Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчийн албан тушаалын ангиллыг дээшлүүлэх, эсхүл бууруулах тохиолдолд урьд нь олгосон зэрэг дэвийг өөрчилж, шинээр томилогдсон албан тушаалын ангиллын зэрэг дэвийг олгоно.

2.6. Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагч өөр ажил, албан тушаалд шилжсэн, хуульд заасан

үндэслэл, журмын дагуу албан тушаалаас халагдсан, чөлөөлөгдсөн бол түүнд олгосон зэрэг дэв хүчингүй болсонд тооцогдоно.

2.7. Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчийн үйл ажиллагаа, мэргэшлийн түвшин хангалтгүй нь үнэлгээгээр тогтоогдсон, албан хаагчийн ёс зүйн болон сахилгын дүрмийг удаа дараа зөрчсөн тохиолдолд түүний зэрэг дэвийг бууруулж болно.

2.8. Энэ журамд зааснаас бусад тохиолдолд Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчид олгосон зэрэг дэвийг бууруулах буюу хүчингүй болгохыг хориглоно.

2.9. Энэ журмын 1.3-т заасан албан хаагчийн зэрэг дэвийн нэмэгдлийг түүний албан тушаалын үндсэн цалингаас дараахь хувиар тооцож олгоно:

Зэрэг дэв	Тэргүүн комиссар	Эрхэлсэн комиссар	Ахлах комиссар	Комиссар	Дэд комиссар
Нэмэгдлийн хувь	35	32	28	25	20

2.10. Зэрэг дэвийн нэмэгдлийг зэрэг дэв олгосон шийдвэр гарсан өдрөөс эхлэн сар бүр олгоно.

2.11. Зэрэг дэвийг бууруулсан бол буурсан зэрэг дэвийн нэмэгдэл олгоно.

Гурав. Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчид төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгох

3.1. Төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдлийг тухайн албан хаагчийн төрийн байгууллагад ажилласан хугацааг харгалзан түүний албан тушаалын сарын үндсэн цалингаас дараахь хувиар бодож олгоно:

Төрийн алба хаасан хугацаа /жилээр/	Төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдлийн хэмжээ /хувиар/
5-10	5
11-15	10
16-20	15
21-25	20
26 ба түүнээс дээш	25

3.2. Төрийн алба хаасан хугацаанд дараахь хугацааг оруулан тооцно:

3.2.1. төрийн албанд ажилласан;
3.2.2. төрийн албанд ажиллах хугацаандаа мэргэжил, мэргэшлээ дээшлүүлсэн, аспирантур, докторантурт суралцсан;

3.2.3. төрийн албанд ажиллах хугацаандаа жирэмсний, амаржсаны болон хууль тогтоомжийн дагуу чөлөөтэй байсан.

3.3. Төрийн алба хаасан хугацааг хүний нөөцийн асуудал эрхэлсэн ажилтан тодорхойлж, Ерөнхий менежерийн тушаалаар нэмэгдэл олгох хувийг тогтооно.

3.4. Төрийн алба хаасан хугацааг тогтоох үндсэн баримт нь нийгмийн даатгалын дэвтэр байна.

Дөрөв. Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчид албан ажлын онцгой нөхцөлийн нэмэгдэл олгох

4.1. Авлигатай тэмцэх газрын дарга, дэд дарга, хэлтэс, албаны дарга, хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийг хянан шалгах, хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах, гүйцэтгэх ажил эрхэлсэн албан хаагчид сарын үндсэн цалингийн 40 хувь, бусад албан хаагчид 25 хувиар тус тус бодож албан ажлын онцгой нөхцөлийн нэмэгдэл олгоно.

Тав. Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчид эрдмийн зэрэг, цолны нэмэгдэл олгох

5.1. Эрдмийн зэрэг, цолтой албан хаагчид эрдмийн зэрэг, цолны нэмэгдэл олгохдоо Засгийн газраас баталсан Төрийн албан хаагчид эрдмийн зэрэг, цолны нэмэгдэл олгох журмыг баримтална.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 01 дүгээр сарын 31-ний өдөр

Дугаар 08

Улаанбаатар хот

Тогтоолын хавсралтад нэмэлт оруулах тухай

Төрийн албаны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Улсын Их Хурлын 2002 оны 73 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан "Төрийн өндөр албан тушаалтны зэрэг зиндаа, түүнтэй адилтгах төрийн албан тушаалтны зэрэглэл"-ийн тусгай албан тушаалын ТӨ-IVA-д "Монгол Улсын Ерөнхий аудитор" гэсний дараа "Авлигатай тэмцэх газрын

дарга", ТӨ-VA-д "Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга" гэсний дараа "Авлигатай тэмцэх газрын дэд дарга" гэж тус тус нэмсүгэй.

2. Энэ тогтоолыг 2007 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**
Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 01 дүгээр сарын 31-ний өдөр

Дугаар 10

Улаанбаатар хот

"Монгол Улсын эрчим хүчний нэгдсэн систем" хөтөлбөр шинэчлэн батлах тухай

Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. "Монгол Улсын эрчим хүчний нэгдсэн систем" хөтөлбөрийг хавсралтаар шинэчлэн баталсугай.

2. "Монгол Улсын эрчим хүчний нэгдсэн систем" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд олон улсын банк, санхүүгийн байгууллага, хандивлагч орон, дотоод, гадаадын хөрөнгө оруулагчдыг татан оролцуулах, түүнчлэн санхүүжилтийн дотоод эх үүсвэрийг жил бүрийн улсын төсөвт тусган

хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулахыг Засгийн газар /М.Энхболд/-т даалгасугай.

3. Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулан "Монгол Улсын эрчим хүчний нэгдсэн систем" хөтөлбөр батлах тухай Монгол Улсын Их Хурлын 2002 оны 5 дугаар сарын 30-ны өдрийн 23 дугаар тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**
Ц.НЯМДОРЖ

Монгол Улсын Их Хурлын 2007 оны 10 дугаар тогтоолын хавсралт

"МОНГОЛЫН УЛСЫН ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ НЭГДСЭН СИСТЕМ" ХӨТӨЛБӨР

Нэг. Хөтөлбөрийн зорилго, шийдвэрлэх зорилт

1.1. Энэхүү хөтөлбөрийн зорилго нь Монгол Улсын эдийн засгийн аюулгүй байдлыг хангахын тулд эрчим хүчний хангамжийг найдваржуулах, үйлдвэрлэлийн үр ашгийг дээшлүүлэх, алдагдлыг бууруулах зорилгоор Монгол Улсын эрчим хүчний нэгдсэн систем байгуулах, эдийн засаг, нийгмийн хөгжилтэй уялдуулан эрчим хүчний нөөцийг аль болох үр ашигтайгаар хэрэглэх, экспортлоход оршино.

1.2. Хөтөлбөрийн хүрээнд дараахь зорилтыг шийдвэрлэнэ:

1.2.1. Монгол Улсын хэмжээнд хараат бус бие даасан эрчим хүчний найдвартай хангамжийн системийг байгуулж, үр ашиг өндөр, алдагдал багатай үйлдвэрлэлийн бүтцийг бий болгох;

1.2.2. улсын нийт нутаг дэвсгэр дээр цахилгаан станцуудыг зөв байршуулсны үндсэн дээр эрчим хүч экспортлох;

1.2.3. эрчим хүчний хэмнэлтийн бодлогыг тодорхойлох, үр ашигтай шинэ техник, технологи нэвтрүүлэх, сэргээгдэх эрчим хүчний нөөцийг ашиглах замаар эрчим хүчний эх үүсвэрийн бүтцийн шинэчлэлт хийж төв, орон нутгийн цахилгаан хангамжийг найдвартай болгох;

1.2.4. усан цахилгаан станц шинээр барьж өндөр хүчдэлийн шугамаар холбох замаар бүс нутгийн эрчим хүчний хангамжийг найдваржуулах, цаашид эдийн засгийн үр ашигтай горим, ажиллагааг бүрдүүлэхийн тулд баруун бүсийн эрчим хүчний системийг бэхжүүлж төвийн эрчим хүчний системтэй холбох замаар Монгол Улсын эрчим хүчний нэгдсэн систем байгуулах;

1.2.5. зах зээлийн нөхцөлд тохирсон хууль, эрх зүйн үндэс, менежментийг боловсронгуй болгох, түлш, эрчим хүчний салбарт хувийн хэвшлийн оролцоог нэмэгдүүлэх.

Хоёр. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үе шат

2.1. Хөтөлбөрийг дараахь үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ:

2.1.1. **нэгдүгээр үе шат буюу ойрын хугацаа** /2007-2012 он/-нд бүс нутгийн эрчим хүчний хангамжийг найдваржуулах, эрчим хүчний шинэ эх үүсвэр болон цахилгаан дамжуулах шугамуудыг барьсны үндсэн дээр нийт сум, суурин газрыг төвлөрсөн эрчим хүчээр болон сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэрээр хангаж байнгын цахилгаан эрчим хүчтэй болгох;

2.1.2. **хоёрдугаар үе шат буюу дунд хугацаа** /2012-2022 он/-нд бүс нутгийг эрчим хүчээр найдвартай хангах зорилгоор эрчим хүчний эх үүсвэр болон цахилгаан дамжуулах шугамуудыг шинээр барьж баруун, зүүн болон төвийн бүсийн эрчим хүчний системийг өндөр хүчдэлийн цахилгаан дамжуулах шугамаар холбож эрчим хүчний нэгдсэн систем байгуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх;

2.1.3. **гурвдугаар үе шат буюу хэтийн хугацаа** /2022-2040 он/-нд төвийн бүсийн эрчим хүчний системийг баруун бүсийн эрчим хүчний системтэй өндөр хүчдэлийн цахилгаан дамжуулах шугамаар холбож эрчим хүчний нэгдсэн системийг байгуулах.

Гурав Монгол орны эрчим хүчний нооц

3.1. Нүүрсний нооц:

3.1.1. Монгол Улсын нийт 150 тэрбум тонн нүүрсний нөөцөөс 20 гаруй тэрбум тонныг нь урьдчилсан болон нарийвчилсан хайгуулаар тодорхойлоод байгаа бөгөөд нийт нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд бүс нутгаар харилцан адилгүй байршилтай 200 гаруй нүүрсний орд илрээд байгаагийн 50 орчим ордод эрэл, үнэлгээ, хайгуулын ажил хийж, 40 орчим ордыг ашиглаж байна.

3.1.2. баруун бүсэд Нүүрст Хотгор, Хар тарвагатай, Хөшөөт зэрэг орон нутгийн чанартай цөөн тооны нүүрсний орд байгаа бөгөөд Завхан аймгийн нутагт нүүрсний орд илрээгүй тул цаашид хайгуул хийх шаардлагатай байна;

3.1.3. хангайн бүсэд Булганы Сайхан-Овоо, Баянхонгорын Жинст, Хөвсгөлийн Могойн гол зэрэг орон нутгийн чанартай нүүрсний уурхайгаас гадна Өвөрхангай аймагт Баянтээгийн нүүрсний ордыг ашиглаж байна;

3.1.4. төвийн бүсэд нүүрсний нөөц харьцангуй их байгаа бөгөөд Тавантолгой, Багануур, Шивээ-Овоо, Тэвшийн говь, Алагтоого, Хангай зэрэг ордуудыг ашиглаж байна;

3.1.5. зүүн бүсэд Адуунчулууны нүүрсний уурхай, Сүхбаатар аймгийн нутагт Талбулаг зэрэг нүүрсний жижиг ордыг ашиглаж байна;

3.1.6. Монгол Улсад газрын тосны хайгуул хийж зүүн болон говийн бүсэд бага зэрэг нөөцийг тогтоосон бөгөөд шатдаг хийн нөөц одоогоор илрээгүй байна.

3.2. Сэргээгдэх эрчим хүчний нооц:

3.2.1. Монгол Улсын эрчим хүчний чадлын нөөц нь 6417,7 МВт, жилд 56,2 тэрбум кВт цаг цахилгаан эрчим хүчийг усны эрчим хүчээр үйлдвэрлэх боломжтой бөгөөд цаашид баруун, хангайн бүсэд ойрын болон дунд хугацаанд 700 гаруй МВт нийлбэр хүчин чадалтай усан цахилгаан станцуудыг барьж ашиглах боломжтой байна;

3.2.2. Монгол орны ихэнхи нутгаар жилийн 270-300 өдөр нь нартай байдаг бөгөөд нар гийгүүлэх хугацаа жилд дунджаар 2250-3300 цаг, жилд тусах нарны эрчим хүчний хэмжээ дунджаар 1400 кВт ц/м², нарны эрчимшил өдөрт 4,3-4,7 кВт ц/м² байна;

3.2.3. Монгол орны салхины эрчим хүчний чадлын нөөц 836,8 тэрбум кВт/ц, түүний ашиглаж болох хугацаа жилдээ 3500-4600 цаг байна.

3.3. Атомын эрчим хүчний нооц:

3.3.1. Монгол орон ураны нилээд нөөцтэй ч цахилгаан станц барих хэмжээнд хүртэл хараахан судлагдаагүй бөгөөд атомын цахилгаан станц барих асуудлыг олон улсын хэмжээнд зөвшөөрч шийдвэрлэдэг тул цаашид нарийвчилсан судалгаа явуулж, өндөр хөгжилтэй орнуудын атомын цахилгаан станц ашиглаж ирсэн туршлалыг харгалзан атомын эрчим хүчний нөөцийг цахилгаан хангамжийн нэгэн чухал эх үүсвэр болгох чиглэл баримтална.

Дөрөв. Хотолбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

4.1. Нэгдүгээр үе шат буюу ойрын хугацаа /2007-2012 он/-нд дараахь арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

4.1.1. Эгийн гол дээр 220 МВт хүчин чадалтай усан цахилгаан станц барьж 220 кВ-ын шугамаар төвийн эрчим хүчний системд холбох;

4.1.2. Оюутолгой, Цагаан суварга болон говийн бүсийн ордуудыг ашиглахад эхний ээлжинд цахилгаан эрчим хүчээр найдвартай хангах зорилгоор Улаанбаатар-Мандалговь-Оюутолгойн 220 кВ-ын өндөр хүчдэлийн цахилгаан дамжуулах шугам барих, цаашид Тавантолгойн коксжих нүүрсний уурхайг түшиглүүлэн 300 МВт-аас доошгүй хүчин чадалтай цахилгаан станц барьж төвийн эрчим хүчний системд холбох;

4.1.3. Улаанбаатар хотод 100-аас доошгүй МВт хүчин чадалтай дулааны цахилгаан станц барьж хотын дулаан хангамжийн асуудлыг шийдвэрлэх;

4.1.4. Төвийн бүсэд 50-иас доошгүй МВт хүчин чадалтай усан цэнэгт цахилгаан станц барих асуудлыг шийдвэрлэх;

4.1.5. Дархан, Эрдэнэтийн дулааны цахилгаан станцыг шинэчилж өргөтгөх;

4.1.6. Нялга, Чойрын хүрэн нүүрсний бүлэг ордыг түшиглэн эрчим хүчний цогцолбор барьж цахилгаан эрчим хүчийг экспортолох;

4.1.7. Өвөрхангай аймгийн Баянтээгийн нүүрсний уурхайг түшиглүүлж 15-20 МВт-ын хүчин чадалтай цахилгаан станц барьсны үндсэн дээр Баянхонгор аймгийн 110 кВ-ын дэд станцаас Тайширын усан цахилгаан станц хүртэл 110 кВ-ын шугам барих;

4.1.8. Завхан, Говь-Алтай аймгийн төвийн эрчим хүчний хангамжийг найдваржуулж төвлөрсөн эрчим хүчээр хангахын тулд Дэлгэр мөрөн дээр Чаргайтын усан цахилгаан станц, Могойн голын нүүрсний уурхайг түшиглүүлэн цахилгаан станц барьж Улиастай хүртэл 110 кВ-ын шугам барих;

4.1.9. Нүүрст хотгорын нөөцийг ашиглаж Ачит нуурын дулааны цахилгаан станц барих асуудлыг судалж шийдвэрлэх;

4.1.10. Алтанцогц Асгатын ордын чиглэлд цахилгаан дамжуулах 110 кВ-ын агаарын шугам барих;

4.1.11. Даланзадгадыг Тавантолгойн цахилгаан станцтай холбох;

4.1.12. Ховд гол дээр Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц барих техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулах;

4.1.13. Газрын гүний дулааныг ашиглах бүрэн хэмжээний судалгаа хийх;

4.1.14. Салхины эрчим хүч ашиглан салхин парк байгуулж, тэдгээрийг төвлөрсөн эрчим хүчний системд холбох.

4.2. Хоёрдугаар үе шат буюу дунд шатны хугацаа /2012-2022 он/-нд дараахь арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

4.2.1. Ховд гол дээр Эрдэнэ-бүрэнгийн усан цахилгаан станцыг барих;

4.2.2. Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станцаас Ховдын Мяггадын 110 кВ-ын хүчдэлтэй дэд станц хүртэл 220 кВ-ын хүчдэлтэй 62 км шугам татаж, Мяггадын дэд станцыг өргөтгөж холбох;

4.2.3. Орхон гол дээр 100 МВт хүчин чадалтай Усан цахилгаан станц барьж 220 кВ-ын шугамаар төвийн эрчим хүчний системд холбох;

4.2.4. Зүүн бүсэд Багануураас Өндөрхаан, Чойбалсангийн чиглэлд 220 кВ-ын хүчдэлтэй 450 км шугам барих;

4.2.5. Дөргөний усан цахилгаан станц Улиастайн хооронд 360 км урт 220 кВ-ын шугам татан баруун бүсийн эрчим хүчний нэгдсэн систем байгуулж баруун бүсийн 5 аймгийг холбосон эрчим хүчний нэгдсэн систем бий болгох;

4.2.6. Сэлэнгэ мөрөн дээр Бүрэн, Шүрэнгийн усан цахилгаан станц барих асуудлыг шийдвэрлэх;

4.2.7. Газрын гүний дулааныг ашиглан 10-15 МВт-ын дулааны цахилгаан станц барих;

4.2.8. Говийн бүсэд том чадлын нарны станц болон салхин парк байгуулж төвлөрсөн эрчим хүчний системд холбох;

4.2.9. Атомын цахилгаан станц барих болон говийн аймгуудад нарны эрчим хүчийг ашиглан том хүчин чадлын станц барих боломжийг судалж шийдвэрлэх.

4.3. Гуравдугаар үе шат буюу хэтийн хугацаа /2022-2040 он/-нд дараахь арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

4.3.1. Улаанбаатар, Улиастайн хооронд 400 кВ-ын хүчдэлтэй томоохон хүчин

чадлын транзит шугам татаж баруун бүсийн эрчим хүчний нэгдсэн системийг төвийн бүсийн эрчим хүчний системтэй холбон Монгол Улсын эрчим хүчний нэгдсэн системийг байгуулах;

Баруун бүсийн цахилгаан хэрэглээ нь 80 МВт хүрэх үед энэхүү транзит шугам нь тус улсын эрчим хүчний нэгдсэн систем үүсгэсэн тэнхлэг шугам болох бөгөөд бүс нутгийн аль нэг талд байгаа илүүдэл эрчим хүчийг нөгөө талд ашиглах бололцоотой болж хэрэглэгчдийн эрчим хүчний хангамжийн найдвартай байдлыг сайжруулна.

4.3.2. Монгол Улсын эрчим хүчний нэгдсэн систем байгуулахад одоогийн эрчим хүчний эх үүсвэрийн бүтцийг өөрчлөн шинэчилж, зах зээлийн нөхцөлд дэлхийн бусад оронд тогтвортой, үр ашигтай ажиллаж чадах нь нотлогдсон, ашиглалтын хэмгийн бага зардалтай, Монгол Улсын эдийн засгийн онцлог нөхцөлд тохирсон, хөрөнгө оруулалтаа богино хугацаанд нөхөх боломжтой томоохон чадлын усан цахилгаан станц барих асуудлыг тэргүүн ээлжинд авч үзэх;

4.3.3. том чадлын нарны станц болон салхин паркийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж нөхөн сэргээгдэх эрчим хүчийг түлхүү ашиглах бодлогыг хэрэгжүүлэх.

Тав. Сумдын цахилгаан эрчим хүчний хангамж

5.1. Монгол улсын хэмжээнд 331 сум, суурин байгаагийн 200 сумыг нь эрчим хүчний төвлөрсөн хангамжид холбоод байгаа бөгөөд сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэрээр 12 сумын төвийг цахилгаанаар хангаж, 2009 он гэхэд 90 гаруй сумыг төвлөрсөн эрчим хүчний системд холбоно.

5.2. Төвлөрсөн цахилгаан хангамжид холбогдох боломжгүй алслагдсан сумдыг бага оврын нүүрс хийн цахилгаан станц, нар, салхи, дизель-ус, дизель-салхи гэх мэт эрчим хүчний бусад эх үүсвэрээр ойрын хугацаанд хангана.

5.3. Төвлөрсөн системд холбох нь сумдыг найдвартай цахилгаан хангамжтай болгож, орон нутаг хөгжих нөхцөлийг бүрдүүлнэ. Сумдад жижиг дунд үйлдвэр болон үйлчилгээний салбар хөгжүүлэх замаар сумын цахилгааны хэрэглээг нэмэгдүүлж шугамын хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг дээшлүүлэх бодлого баримтална.

Зургаа. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх удирдлага, зохион байгуулалт, түүний санхүүжилт

6.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага холбогдох байгууллагуудтай хамтран удирдан зохион байгуулна.

6.2. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхдээ төрийн болон төрийн бус байгууллага, олон улсын банк санхүүгийн байгууллага, хувийн хэвшил, иргэдийн идэвхитэй хамтын ажиллагаанд тулгуурлана.

6.3. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага 3 жилд нэг удаа Засгийн газарт тайлагнах бөгөөд Засгийн газар уг тайланг Улсын Их Хуралд танилцуулж байна.

6.4. Хөтөлбөрийн санхүүжилт дараахь эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

6.4.1. улсын болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт;

6.4.2. дотоод, гадаадын хөрөнгө оруулалт;

6.4.3. гадаадын хөнгөлөлттэй зээл, тусламжийн хөрөнгө;

6.4.4. хувийн хөрөнгө оруулалт;

6.4.5. бусад эх үүсвэр.

Долоо. Хөтөлбөрийн үр дүн

7.1. Эрчим хүчний нэгдсэн систем байгуулснаар Монгол Улсад цахилгаан хангамжийг хамгийн үр ашигтай, алдагдал багатай, хэмнэлттэй горимоор ажиллуулах нөхцөл бүрдэж, улмаар эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийг бүхэлд нь түргэтгэж эдийн засгийн аюулгүй байдал баталгаажина.

7.2. Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээрх цахилгаан станцууд нь харилцан бие биенээ нөхөн ажиллах, түүнчлэн улсын хэмжээнд цахилгаан эрчим хүчний хангамжийн найдвартай, аюулгүй байдлыг хангах, гадаадаас хамааралгүйгээр ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлж, улмаар эрчим хүч экспортлох боломжтой болно.

7.3. Эрчим хүчний үйлдвэрүүдийн өрсөлдөх боломж бүрдэн өртөг зардал буурах, нэгдсэн үнэ тариф мөрдөх боломж хангагдсанаар бүс нутгуудад жижиг, дунд үйлдвэр болон үйлчилгээг жигд хөгжүүлэх, улс орны мэдээллийн технологийн нэгдсэн сүлжээг үүсгэх боломж нээгдэн, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагчдад харилцан ашигтай хамтын ажиллагаа өрнүүлэх таатай нөхцөл бүрдэнэ.

7.4. Эдийн засгийн бүсүүдэд олборлох, боловсруулах, жижиг, дунд үйлдвэрлэл болон үйлчилгээний салбарыг нэмэгдүүлэн ажлын байр шинээр бий болгох, ядуурлыг бууруулах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

7.5. Хүн амын зохистой нягтрал бий болохуйц хөгжлийн орчин нөхцөлийг бүрдүүлэн хот, хөдөөгийн ялгааг багасгаж, төв рүү тэмүүлсэн нүүдлийг зохицуулахад нөлөөлнө.

7.6. Усан цахилгаан станцыг дулааны цахилгаан станцтай хослуулан ажиллуулснаар их хэмжээний нүүрсний нөөцийг хэмнэх, байгаль орчныг хамгаалах, эрчим хүчний үйлдвэрлэлийн найдвартай ажиллагаа, үр ашгийг дээшлүүлнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдөр

Дугаар 20

Улаанбаатар хот

Улсын Их Хурлын 1999 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 24 дүгээр тогтоолын 1 дэх заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Тэтгэвэр нь түр зогсоогдсон иргэдийн авч байгаа нөхөн олговрын доод хэмжээг сард 51750 төгрөг байхаар тогтоосугай.

2. Энэ тогтоолыг 2007 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

Нөхөн олговрын доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай

3. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Нөхөн олговрын доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Улсын Их Хурлын 2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдрийн 37 дугаар тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдөр

Дугаар 21

Улаанбаатар хот

Эх, хүүхэдэд тэтгэмж олгох, хүүхэд, эх, гэр бүлд мөнгөн тусламж үзүүлэх тухай хуулийн 8.1-ийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. "Эхийн алдар" нэгдүгээр зэргийн одонтой эхэд 100.000, хоёрдугаар зэргийн одонтой эхэд

Мөнгөн тусламжийн хэмжээг тогтоох тухай

50.000 төгрөгийг жилд нэг удаа давхардуулахгүйгээр олгож байхаар тогтоосугай.

2. Энэ тогтоолыг 2007 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдөр

Дугаар 23

Улаанбаатар хот

Төрийн албаны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.10 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Төрийн өндөр албан тушаалтан болон түүнтэй адилтгах албан тушаалтны албан тушаалын цалингийн хэмжээг хэвсрэлтаар шинэчлэн тогтоож, 2007 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр тогтоосугай.

2. Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулан "Төрийн өндөр албан тушаалтан болон түүнтэй

Төрийн өндөр албан тушаалтан болон түүнтэй адилтгах албан тушаалтны албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай

адилтгах албан тушаалтны албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Монгол Улсын Их Хурлын 2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдрийн 34 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

Монгол Улсын Их Хурлын 2007 оны 23 дугаар тогтоолын хэвсрэлт

ТӨРИЙН ӨНДӨР АЛБАН ТУШААЛТАН БОЛОН ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ АЛБАН ТУШААЛТНЫ АЛБАН ТУШААЛЫН САРЫН ЦАЛИНГИЙН ХЭМЖЭЭ

№	Албан тушаалын зэрэг, дэв	Албан тушаалын сарын цалингийн хэмжээ (тогрөгөөр)
1	ТӨ-I	426348
2	ТӨ-II	321360
3	ТӨ-III	247416
4	ТӨ-IV, ТӨ-IV A	237276
5	ТӨ-V, ТӨ-V A	219804
6	ТӨ-VI, ТӨ-VI A	209664

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдөр

Дугаар 24

Улаанбаатар хот

Зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай

Төрийн албаны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.14, 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Монгол Улсын Их Хурлын гишүүний туслахын албан тушаалын сарын цалингийн хэмжээг 137592 төгрөгөөр, бие төлөөлөгч-туслахын албан тушаалын сарын цалингийн хэмжээг 90012 төгрөгөөр тус тус шинэчлэн тогтоож, 2007 оны 01

дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр тогтоосугай.

2. Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулан "Зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Монгол Улсын Их Хурлын 2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдрийн 35 дугаар тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Ц.НЯМДОРЖ**

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдөр

Дугаар 25

Улаанбаатар хот

Шүүгчийн болон прокурорын албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай

Төрийн албаны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Монгол Улсын шүүхийн шүүгчийн албан тушаалын цалингийн хэмжээг 1 дүгээр хэвсрэлтээр, Монгол Улсын прокурорын байгууллагын прокурорын албан тушаалын цалингийн хэмжээг 2 дугаар хэвсрэлтээр тус тус шинэчлэн тогтоож, 2007 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр тогтоосугай.

2. Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулан "Шүүгчийн болон прокурорын албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Монгол Улсын Их Хурлын 2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдрийн 36 дугаар тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Ц.НЯМДОРЖ**

Монгол Улсын Их Хурлын 2007 оны 25 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хэвсрэлт

МОНГОЛ УЛСЫН ШҮҮХИЙН ШҮҮГЧИЙН АЛБАН ТУШААЛЫН ЦАЛИНГИЙН ХЭМЖЭЭ

№	Албан тушаал	Албан тушаалын сарын цалин (төгрөгөөр)
1	Нийслэлийн шүүхийн Ерөнхий шүүгч	211536
2	Нийслэлийн шүүхийн шүүгч	194376
3	Аймгийн шүүхийн Ерөнхий шүүгч	202956
4	Аймгийн шүүхийн шүүгч	188136
5	Дүүргийн шүүхийн Ерөнхий шүүгч	190476
6	Дүүргийн шүүхийн шүүгч	181740
7	Сум, сум дундын шүүхийн Ерөнхий шүүгч	190476
8	Сум, сум дундын шүүхийн шүүгч	181740

Монгол Улсын Их Хурлын 2007 оны
25 дугаар тогтоолын 2 дугаар
хэсрэлт

**МОНГОЛ УЛСЫН ПРОКУРОРЫН БАЙГУУЛЛАГЫН
ПРОКУРОРЫН АЛБАН ТУШААЛЫН
ЦАЛИНГИЙН ХЭМЖЭЭ**

№	Албан тушаал	Албан тушаалын сарын цалин (төгрөгөөр)
1	Улсын ерөнхий прокурорын газрын туслах прокурор	208884
2	Улсын ерөнхий прокурорын газрын хяналтын прокурор	192192
3	Нийслэлийн прокурор	207948
4	Нийслэлийн прокурорын орлогч	193264
5	Нийслэлийн прокурорын газрын туслах прокурор	179244
6	Нийслэлийн прокурорын газрын хяналтын прокурор	176124
7	Аймаг, тээврийн прокурор	199524
8	Аймаг, тээврийн прокурорын орлогч	185172
9	Аймаг, тээврийн прокурорын газрын туслах прокурор	179244
10	Аймаг, тээврийн прокурорын газрын хяналтын прокурор	176124
11	Дүүргийн прокурор	182832
12	Дүүргийн прокурорын орлогч	179244
13	Дүүргийн прокурорын газрын туслах прокурор	176124
14	Дүүргийн прокурорын газрын хяналтын прокурор	174408
15	Сум, сум дундын ахлах прокурор	182832
16	Сум, сум дундын прокурорын газрын хяналтын прокурор	174408

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 02 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Дугаар 26

Улаанбаатар
хот

**Засгийн газрын үнэт цаас
гаргахыг зөвшөөрөх тухай**

Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

90 хүртэл тэрбум төгрөгийн үнэт цаас гаргаж нийтэд санал болгож арилжихыг Засгийн газар /М.Энхболд/- т даалгасугай.

Улсын төсвийн улирлын чанартай орлогын дутагдлыг нөхөх зорилгоор 2007 оны төсвийн жилд

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 02 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Дугаар 27

Улаанбаатар
хот

**Тодорхой ордыг стратегийн ач холбогдол бүхий
ашигт малтмалын ордод хамааруулах тухай**

Ашигт малтмалын тухай хуулийн 8.1.4 дэх заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Энэ тогтоолын нэгдүгээр хэсрэлтэд заасан ордыг стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордод хамааруулсугай.

2. Тогтоолын нэгдүгээр хэсрэлтэд заасан Монгол Улс, ОХУ-ын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрээр ашиглаж байгаа Эрдэнэтийн эс-молибдений орд, Монгол Улсын Засгийн газраас бусад хөрөнгө оруулагчтай байгуулсан тогтвортой байдлын гэрээгээр үйл ажиллагаа нь зохицуулагдаж байгаа Төмөртэйн овооны цайрын орд, Нарийн сүхийтэн нүүрсний орд, Бороогийн алтны үндсэн ордон одоогийн ашиглаж байгаа нөхцөлийг хэвээр хадгалах нь зүйтэй гэж үзсүгэй.

3. Тогтоолын хоёрдугаар хэсрэлтэд заасан ашигт малтмалын ордон болон энэ тогтоол батлагдсанаас хойш нөөц нь илэрсэн ордуудын нөөцийг нарийвчлан тогтоож, стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордод хамааруулах эсэх тухай саналыг Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлж шийдвэрлүүлж байхыг Засгийн газар /М.Энхболд/- т даалгасугай.

4. Стратегийн ач холбогдол бүхий Оюу толгой, Таван толгой, Цагаансувирга, Астальнашигт малтмалын ордуудын төрийн эзэмшлийн хувь хэмжээ, түүнийг хэрхэн эзэмших талаархи саналыг эхний ээлжинд боловсруулан Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхийг Засгийн газар /М.Энхболд/- т үүрэг болгосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Ц.НЯМДОРЖ

Монгол Улсын Их Хурлын 2007 оны
27 дугаар тогтоолын 1 дүгээр
хэсрэлт

д/д	Ордын нэр	Ашигт малтмалын төрөл	Байршил	Тайлбар
1.	Таван толгой	Чулуун нүүрс	Өмнөговь, Цогтцэций	Тавантолгой ХК, Энержиресорс ХХК, Дайцуй ХХК-ийн эзэмшиж байгаа тусгай зөвшөөрлийн хэмжээнд нөөц тооцсон талбайг хамааруулна.
2.	Нарийн сүхайт	Нүүрс	Өмнөговь, Гурвантэс	Монгол Улсын Засгийн газартай тогтвортой байдлын гэрээ байгуулсан.
3.	Багануур	Хүрэн нүүрс	Улаанбаатар, Багануур	Нөөц тооцсон талбайг хамааруулна. "Багануур" ХК олборлодог.
4.	Шивээ Овоо	Хүрэн нүүрс	Говьсүмбэр, Шивээговь	Нөөц тооцсон талбайг хамааруулна. "Шивээ Овоо" ХК олборлодог.
5.	Мардай	Уран	Дорнод, Дашбалбар	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн бөгөөд хувийн хөрөнгөөр нэмэлт хайгуул хийж байна.
6.	Дорнод	Уран	Дорнод, Дашбалбар	
7.	Гурван булаг	Уран	Дорнод, Дашбалбар	
8.	Төмөртэй	Төмрийн хүдэр	Сэлэнгэ, Хүдэр	Уг ордын тусгай зөвшөөрлийг "БЛТ" ХХК эзэмшиж байсныг 2006 онд цуцалсан. Нөөц тооцсон талбайг хамааруулна.
9.	Оюу толгой	Зэс, молибдени	Өмнөговь, Ханбогд	Ордын нөөцийн тооцоо бүхий тайланг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцэхэд бэлтгэж байна. Бүлэг ордын хэмжээгээр ойлгоно.
10.	Цагаан суварга	Зэс, молибдени	Дорноговь, Мандах	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн бөгөөд хувийн хөрөнгөөр нэмэлт хайгуул хийж байна.
11.	Эрдэнэт	Зэс, молибдени	Орхон, Баян-Өндөр	Монгол Улс-ОХУ-ын Засгийн газар хоорондын гэрээгээр зохицуулагдаж байгаа.
12.	Бүрэнхаан	Фосфорит	Хөвсгөл, Алаг-Эрдэнэ	Хөвсгөлийн их дархан цаазат газрын гадна ногдох нөөц тооцогдсон хэсэгт дөрвөн компани хайгуулын тусгай зөвшөөрөл эзэмшдэг.
13.	Бороо	Алт	Сэлэнгэ, Баянгол	Монгол Улсын Засгийн газартай тогтвортой байдлын гэрээ байгуулсан.
14.	Төмөртэйн овоо	Цайр, хар тугалга	Сүхбаатар, Сүхбаатар	Монгол Улсын Засгийн газартай тогтвортой байдлын гэрээ байгуулсан.
15.	Асгат	Мөнгө	Баян-Өлгий, Ногооннуур	Монгол Улс-ОХУ-ын Засгийн газар хоорондын гэрээ бүхий хамтарсан Монголросцветмет нэгдэл тусгай зөвшөөрлийг нь эзэмшиж байгаа.

*Монгол Улсын Их Хурлын 2007 оны
27 дугаар тогтоолын 2 дугаар хэсэрлэл*

д/д	Ордын нэр	Ашигт малтмалын төрөл	Байршил	Тэйлбэр
1.	Улаан-Овоо	Нүүрс	Сэлэнгэ, Түшиг	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн.
2.	Өвдөг худаг	Нүүрс	Дундговь, Баянжаргалан	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, одоо ашиглаж байгаа.
3.	Баянтээг	Нүүрс	Өвөрхангай, Нарийнтээл	Хувьцаат компани ашиглаж байгаа.
4.	Нүүрст хотгор	Нүүрс	Увс, Бөхмөрөн	Хувьцаат компани ашиглаж байгаа.
5.	Хар тарвагатай	Нүүрс	Увс, Өмнөговь	Хувьцаат компани ашиглаж байгаа.
6.	Адуунчулуун	Нүүрс	Дорнод, Хэрлэн	Хувьцаат компани ашиглаж байгаа.
7.	Тэвшийн говь	Нүүрс	Дундговь, Сайнцагаан	Хувьцаат компани ашиглаж байгаа.
8.	Талбулаг	Нүүрс	Сүхбаатар, Баруун-Урт	Хувьцаат компани ашиглаж байгаа.
9.	Чандган тал	Нүүрс	Хэнтий, Мөрөн	Хувьцаат компани ашиглаж байгаа.
10.	Хөөтийн хонхор	Нүүрс	Дундговь, Баянжаргалан	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн.
11.	Хөөт	Нүүрс	Дорнод, Матад	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн.
12.	Налайх	Нүүрс	Улаанбаатар, Налайх	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, уул техникийн нөхцөл хүндэрсэн.
13.	Алаг тогоо	Нүүрс	Дорноговь, Даланжаргалан	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, нэмэлт хайгуулыг хувийн хөрөнгөөр хийсэн.
14.	Зээгт	Нүүрс	Говь-Алтай, Чандмань	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, одоо хувьцаат компани ашиглаж байгаа.
15.	Могойн гол	Нүүрс	Хөвсгөл, Цэцэрлэг	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, одоо хувьцаат компани ашиглаж байгаа.
16.	Сайхан-Овоо	Нүүрс	Булган, Сайхан	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, одоо хувьцаат компани ашиглаж байгаа.
17.	Баргалт	Төмрийн хүдэр	Хэнтий, Дархан	Улсын эрдэс баялгийн нөөцөд бүртгэгдээгүй.
18.	Төгрөг нуур	Нүүрс	Төв, Баян	Улсын эрдэс баялгийн нөөцөд бүртгэгдээгүй.
19.	Наран толгой	Алт	Төв, Жаргалант	Одоо бага хүчин чадлаар ашиглаж байгаа.

20.	Тавт	Алт	Булган, Тэшиг	Хувийн хөрөнгөөр хайгуул хийж нөөц өссөн.
21.	Төмөр толгой	Төмрийн хүдэр	Дархан-Уул, Хонгор	Тусгай зөвшөөрлийг цуцалсан.
22.	Баян давааны бүлэг орд	Цагаан тугалга, гянтболд	Төв, Эрдэнэ	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, одоогоор ашиглаагүй.
23.	Улаан Уул	Цагаан тугалга, гянтболд	Баян-Өлгий, Улаанхус	Одоо бага хэмжээгээр ашиглаж байгаа.
24.	Жанчивлангийн бүлэг орд	Цагаан тугалга, гянтболд	Төв, Эрдэнэ	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, одоогоор ашиглаагүй.
25.	Цагаан даваа	Цагаан тугалга, гянтболд	Төв, Баянчандмань	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, одоогоор бага хэмжээгээр ашиглаж байгаа.
26.	Мөнгөн Өндөр	Мөнгө	Хэнтий, Өмнөдэлгэр	Улсын эрдэс баялгийн нөөцөд бүртгэгдээгүй.
27.	Хөх эдар	Зэс, цайр	Баян-Өлгий, Толбо	Хувийн хөрөнгөөр нэмэлт хайгуул хийгдэж байгаа.
28.	Шаврын царам	Пироп	Архангай, Тариат	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, одоогоор бага хэмжээгээр ашиглаж байгаа.
29.	Шүдэн уул	Чулуун давс	Увс, Давст	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, одоогоор ашиглаагүй.
30.	Ширээ уул	Гөлтгөнө	Дундговь, Дэлгэрхангай	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн.
31.	Өвдөг худаг	Хүрэн нүүрс	Дундговь, Өндөршил	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, одоо ашиглаж байгаа.
32.	Цайдам нуур	Хүрэн нүүрс	Төв, Баян	Нөөцийн зэрэг С2-оос доош үнэлэгдсэн.
33.	Цагаан цав	Цеолит	Дорноговь, Сайхандулаан	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн, одоо бага хэмжээгээр ашиглаж байгаа.
34.	Манхан уул	Фосфорит	Хөвсгөл, Алаг-Эрдэнэ	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн.
35.	Онгилог нуур	Фосфорит	Хөвсгөл, Алаг-Эрдэнэ	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн.
36.	Лугийн гол	Газрын ховор элемент	Дорноговь, Хатанбулаг	Нөөцийн зэрэг С2-оос доош үнэлэгдсэн.
37.	Хонгор	Жонш	Дорноговь, Далан-жаргалан, Айраг	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн.
38.	Улаан	Цайр, хар тугалга	Дорнод, Дашбалбар	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн.
39.	Цав	Цайр, хар тугалга	Дорнод, Чойбалсан	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдөр

Дугаар 28

Улаанбаатар хот

Улсын Их Хурлын 2007 оны хаврын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2 дахь хэсэг, Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Засгийн газар, Байнгын хороодоос ирүүлсэн саналыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Монгол Улсын Их Хурлын 2007 оны хаврын ээлжит чуулганаар дараахь асуудлыг хэлэлцэхээр тогтоосугай:

1/Монгол Улсын 2006 оны төсвийн гүйцэтгэлийг батлах тухай;

2/Монгол Улсын 2008 оны төсвийн хүрээний мэдэгдлийг зөвшөөрөх тухай;

3/Монгол Улсын татварын ерөнхий хуулийн төсөл /шинэчилсэн найруулга/, Захиргааны хариуцлагын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Татвар ногдуулалт, төлөлтөд хяналт тавих, татвар хураах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татварын тухай хуулийн төсөл /шинэчилсэн найруулга/ болон бусад холбогдох хуулийн төсөл;

4/Гаалийн тухай хуулийн төсөл /шинэчилсэн найруулга/, Гаалийн тарифын тухай хуулийн төсөл /шинэчилсэн найруулга/;

5/Төсвийн тухай хуулийн төсөл /шинэчилсэн найруулга/;

6/Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл;

7/Барилгын тухай хуулийн төсөл /шинэчилсэн найруулга/;

8/Сууц өмчлөгчдийн холбооны эрх зүйн байдал, нийтийн зориулалттай орон сууцны байшингийн дугдун өмчлөлийн эд хөрөнгийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл;

9/Үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалах тухай хуулийн төсөл;

10/Эрдэс баялагийн салбарыг 2015 он хүртэл хөгжүүлэх талаар төрөөс баримтлах бодлого батлах тухай УИХ-ын тогтоолын төсөл;

11/Жижиг, дунд үйлдвэрийн тухай хуулийн төсөл, Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл;

12/Бичил уурхайгаас ашигт малтмал олборлох тухай хуулийн төсөл;

13/Хийн хангамжийн тухай хуулийн төсөл;

14/Хот, төсгоны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн төсөл /шинэчилсэн найруулга/;

15/Нийслэлийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн төсөл /шинэчилсэн найруулга/;

16/Хот байгуулалтын тухай хуулийн төсөл /шинэчилсэн найруулга/;

17/Хуульч сонгон шалгаруулах тухай хуулийн төсөл /шинэчилсэн найруулга/;

18/Хязгаарлагдмал казиногийн тухай, Хязгаарлагдмал казиногийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай болон үүнтэй холбоотой зарим хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслүүд;

19/Нийгмийн хөгжилд хүүхэд, өсвөр үеийнхний оролцоог дэмжих талаар Монгол Улсын төрөөс баримтлах бодлогыг батлах тухай УИХ-ын тогтоолын төсөл;

20/Донорын цус, цусан бүтээгдэхүүний хангамж, аюулгүй байдлыг сайжруулах талаар төрөөс баримтлах бодлогыг батлах тухай Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл;

21/Биоаюулгүй байдлын тухай хуулийн төсөл;

22/Төмөр замын тухай, Төмөр замын тээвэрлэлтийн тухай хуулийн төсөл;

23/Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн төсөл;

24/Ойн тухай хуулийн төсөл /шинэчилсэн найруулга/;

25/Далай ашиглах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл;

26/Захиргааны хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл;

27/Бусад

2. Улсын Их Хурлын 2006 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэхээр төлөвлөгдөж Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэгдсэн хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэрийн төслийг Улсын Их Хурлын 2007 оны хаврын ээлжит чуулганаар хэлэлцэхээр тогтоосугай.

3. Улсын Их Хурлын хаврын ээлжит чуулганаар хэлэлцүүлэхээр энэ тогтоолд дурдаагүй хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэрийн төслийг хууль санаачлагчдаас 2007 оны 3 дугаар сарын 15-ны дотор өргөн мэдүүлбэл энэ хаврын ээлжит чуулганы хэлэлцэх асуудлын дараалалд оруулахыг Улсын Их Хурлын даргад зөвшөөрсүгэй.

4. Улсын Их Хурлын 2007 оны хаврын ээлжит чуулганы явцад өргөн мэдүүлсэн бусад хууль, Улсын Их Хурлын шийдвэрийн төслийг Улсын Их Хурлын чуулганаар хэлэлцүүлэх асуудлыг тухайн үед нь шийдвэрлэж байхаар тогтоосугай.

5. Улсын Их Хурлын 2007 оны хаврын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын бэлтгэл хангахыг Засгийн газар, Байнгын хороодын дарга нар болон Тамгын газар /Н.Лувсанжав/-т тус тус даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2007 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдөр

Дугаар 18

Улаанбаатар хот

Хог хаягдлын норматив тогтоох, төлбөр тооцох аргачлал батлах тухай

Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын тухай хуулийн 7.1.2-т заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. "Хог хаягдлын норматив тогтоох аргачлал"-ыг 1 дүгээр хавсралт, "Хог хаягдал гаргасны төлбөр тооцох аргачлал"-ыг 2 дугаар хавсралт ёсоор тус тус баталсугай.

2. Хог хаягдлын норматив тогтоох, төлбөр

тооцох аргачлалыг мөрдөж ажиллахыг аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга нарт үүрэг болгосугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

М.ЭНХБОЛД

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
САЙД

И.ЭРДЭНЭБААТАР

Засгийн газрын 2007 оны 18 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

ХОГ ХАЯГДЛЫН НОРМАТИВ ТОГТООХ АРГАЧЛАЛ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын тухай хуулийн 7.1.2-т заасны дагуу аюултайгаас бусад ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын норматив тогтооходоо энэхүү аргачлалыг дагаж мөрдөнө.

1.2. Тухайн нутаг дэвсгэрт хог хаягдлын төлбөр тооцоход мөрдөх нормативыг Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын тухай хуулийн 9.1.2-т зааснаар олгосон бүрэн эрхийн дагуу тогтооно.

1.3. Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал нь иргэд, байгууллага болон сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын саналыг үндэслэн хог хаягдлын батлагдсан нормативыг өөрчлөх, хүчингүй болгох эрх эдэлнэ.

Хоёр. Хог хаягдлын норматив тогтоох үндэслэл

2.1. Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчид хог хаягдлын норматив тогтоох санал боловсруулах ажлын хэсгийг сум, дүүргийн Засаг дарга, иргэд, үйлдвэр, худалдаа, мэргэжлийн хяналт, стандартчилал, хэмжил зүй, эрүүл мэнд, санхүү төсөв, байгаль орчны асуудал хариуцсан нэгжийн төлөөлөл бүхий 7-9 хүний бүрэлдэхүүнтэй байгуулан ажиллуулна.

2.2. Ажлын хэсэг санал боловсруулахдаа дараахь үйл ажиллагаанд зурал авалт, хэмжилт хийж, судалгаа явуулан дүгнэлт гаргана.

2.2.1. гэр хөрөөллын айл өрхөөс гарах хог хаягдлыг түлшний хэрэглээг нь харгалзан улирлаар өрхийн нэг гишүүнд ногдох хэмжээгээр тооцноор;

2.2.2. төв, суурин газар дахь мал бүхий иргэдийн мал аж ахуйгаас гарах ялгадсын

хэмжээг малын төрлөөр, нэгж толгойд тооцноор; 2.2.3. иргэдийн ахуйн хэрэглээнээс гарсан хаягдал цаас, мод, шилэн болон хуванцар сав, баглаа боодлын чанартай эд зүйлийн хэмжээг хүндийн жингээр;

2.2.4. нийтийн орон сууцанд амьдардаг айл өрхөөс гарах хог хаягдлыг өрхийн нэг гишүүнд ногдох хэмжээгээр тооцноор;

2.2.5. үйлдвэрийн газрын хог хаягдлыг тогтоосон хүчин чадлынх нь ашиглалтаар тооцож нэгж бүтээгдэхүүнд ногдох үндсэн болон туслах материал, түүхий эдийн орцтой уялдуулсан хэмжээгээр;

2.2.6. энэ журмын 2.2.5-д зааснаас бусад үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгжийн хог хаягдлыг нэгж бүтээгдэхүүнд нь ногдох хэмжээгээр тооцноор;

2.2.7. худалдааны газар, эмийн сан, дэлгүүрийн хог хаягдлыг түүний ашигтай талбайн нэгж тутамд ногдох хэмжээгээр тооцсон хэмжээ, үйлчилгээний төрөл ангиллаар;

2.2.8. сургууль, цэцэрлэг, эрүүл мэнд, амралт сувиллын байгууллын хог хаягдлыг нэг сурагч, хүүхэд болон үйлчилгээний ор тутамд тооцноор;

2.2.9. нийтийн хоол, гуанз, рестораны хог хаягдлыг суудлын тоог ажлын цагаар үржүүлснээр буюу суудал/цагт ногдуулан тооцсон хэмжээгээр;

2.2.10. нийтийн үзвэр, үйлчилгээний газар, урлагийн байгууллагын хог хаягдлыг ажиллах цагийг суудлын тоогоор үржүүлснээр буюу суудал/цагт ногдуулан тооцсон хэмжээгээр;

2.2.11. авто гарааж, засвар үйлчилгээ, машин угаалгын газрын хог хаягдлыг хүчин чадлын нэгжид ногдох хэмжээгээр тооцноор;

2.2.12. барилга угсралтын ажлын хог хаягдлыг тухайн барилгыг барихад зориулсан ашигтай талбайн нэгжид ногдох хэмжээгээр тооцсоноор;

2.2.13. албан байгууллагын хог хаягдлыг нэгж орон тоонд ногдох хэмжээгээр тооцсоноор;

2.2.14. шатахуун түгээх станцын хог хаягдлыг үйлчилгээний талбайн нэгжид ногдох хэмжээгээр тооцсоноор;

2.2.15. гудамж замын хог хаягдлыг нэг хавтгай дөрвөлжин метр талбайд ногдох хэмжээгээр тооцсоноор.

2.3. Энэ журмын 2.2-т хамрагдаагүй аж ахуйн нэгж, байгууллагын хог хаягдлын хэмжээг түүний үйл ажиллагааг нь илэрхийлэх боломжтой үндсэн нэгжтэй дүйцүүлэн аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал тогтоож болно.

Гурав. Хог хаягдлын норматив тогтоох

3.1. Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчид ажлын хэсгээс боловсруулсан хог хаягдлын норматив тогтоох тухай саналыг баг, хорооны Иргэдийн Нийтийн Хурал, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний байгууллагын удирдлагад танилцуулан санал авч, бусад төв, суурин газар, аймагт мөрдөж байгаа

нормативтай жишиж үзэх ажлыг зохион байгуулна.

3.2. Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчид энэ зүйлийн 3.1-д заасан арга хэмжээ авч, төслийг эцэслэн боловсруулсны үндсэн дээр Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар хэлэлцүүлэн батлуулна.

3.3. Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал хог хаягдлын нормативыг батлах тухай асуудал хэлэлцэхдээ иргэд болон хог хаягдал зайлуулах, түүнчлэн хог хаягдал ихээр гаргадаг аж ахуйн нэгж, байгууллагын төлөөлөгчийг оролцуулан саналыг нь сонсож болно.

3.4. Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал тухайн нутаг дэвсгэрт мөрдөх хог хаягдлын нормативыг эх үүсвэрээр, хоног, сараар тооцон хүндийн жингийн нэгжээр тогтоож, гурван жилийн хугацаагаар мөрдөхөөр батална.

3.5. Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал тухайн нутаг дэвсгэрт шинээр үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн байгууллага, аж ахуйн нэгжийн онцлогтой уялдуулан хог хаягдлын нормативыг тухай бүр шинэчлэн баталж болно.

3.6. Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал энэ журмын 3.4-т заасан хугацаа нь дууссан хог хаягдлын нормативыг цаашид мөрдөх эсэх асуудлыг гухай бүр хэлэлцэн шийдвэрлэж байна.

Засгийн газрын 2007 оны 18 дугаар тогтоолын 2 дугаар хэсэрт

ХОГ ХАЯГДАЛ ГАРГАСНЫ ТӨЛБӨР ТООЦОХ АРГАЧЛАЛ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал нь Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын тухай хуулийн 20.2-т заасны дагуу тухайн нутаг дэвсгэрт мөрдөх хог хаягдал гаргасны төлбөрийн хэмжээг хог хаягдлын эх үүсвэр тус бүрээр батална.

1.2. Хог хаягдал гаргасны төлбөрийг тухайн нутаг дэвсгэрт мөрдөхөөр батлагдсан хог хаягдлын нормативыг үндэслэн тогтооно.

Хоёр. Хог хаягдлын төлбөрийг тогтоох

2.1. Хог хаягдлын төлбөрийг тогтоохдоо дараахь нөхцөл байдлыг харгалзан үзнэ:

2.1.1. хог хаягдлын эх үүсвэрээс тэдгээрийг булаах, устгах төвлөрсөн цэгийн алслагдсан байдал;

2.1.2. хог хаягдал ачих, буулгах арга ажиллагааны механикжсан байдал;

2.1.3. хог хаягдлын овор хэмжээнээс шалтгаалах тээврийн хэрэгслийн даац ашиглалтын үзүүлэлт;

2.1.4. хог хаягдал булаах, устгах төвлөрсөн цэгийн нөхөн сэргээлтийн байдал.

2.2. Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал хог хаягдал гаргасны төлбөрийг хог хаягдлын хүндийн жингийн нэгж хэмжээнд тооцож тогтооно.

2.3. Хог хаягдал гаргасны төлбөрийн хэмжээ нь иргэдийн ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын хувьд ижил хэмжээтэй байж болно.

2.4. Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал шатаах, тослох материал, түүхий эдийн үнэ болон хөдөлмөрийн хөлсний хэмжээ өөрчлөгдсөнтэй уялдуулан хог хаягдал гаргасны төлбөрийн хэмжээг өөрчилж болно.

2.5. Хог хаягдал гаргасны төлбөрийн орлогыг Нийслэл, сумын хог хаягдлын үйлчилгээний санд төвлөрүүлнэ.

Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газраас гаргав
Хэрг: <<Төрийн мэдээлэл>> мэдээллийн зөвлөл

Улсын Их Хурлын Тамгын газрын
Хэлэлцэх хэсэгт хэвлэв

Улаанбаатар-12
Төрийн ордон

☎ 265958
Индикс 14903

☎ 329487

Хэвлэлийн хуудас 2/5